

Diarienummer: Ju2021-03785

Teknikföretagens yttrande avseende Ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering m.m (SOU 2021:88)

Teknikföretagen välkomnar möjligheten att svara på ovanstående remiss.

Om Teknikföretagen

Teknikföretagen är en arbetsgivar- och branschorganisation med över 4 200 teknik- och kunskapsintensiva företag i Sverige som medlemmar. Våra medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export. Bland medlemsföretagen finns stora globala företag som Ericsson, Scania, ABB och Volvo-bolagen, mindre och medelstora teknikföretag över hela landet och nya techbolag. Företagen utvecklar varor och tjänster i världsklass och försäljningen sker i global konkurrens. Teknikföretagens uppdrag är att ge företagen bästa möjliga förutsättningar för att kunna bedriva konkurrenskraftig verksamhet i Sverige.

Brist på rätt kompetens är det främsta tillväxthindret

Tillgången till rätt kompetens är en gemensam utmaning för Teknikföretagens medlemmar. Konsekvenserna av kompetensbristen är stora för företagen och landet Sverige. I dagsläget är det endast 60 % av Teknikföretagens medlemmar som kan utveckla produkter och tjänster som planerat. Nästan lika många företag har fått avstå expansion av verksamheten på grund av kompetensbrist,¹

Det finns en stor efterfrågan på spetskompetens inom nya teknologier, särskilt inom mjukvara och batterier. Kompetensbehoven handlar även om yrkesutbildade personer, det vill säga personer med en praktisk industriteknisk utbildning. Idag har många kommuner valt att nedprioritera teknik- och industriutbildningar inom gymnasieskolan. Parallellt med ett redan ansträngt läge sker flera stora investeringar och satsningar på flera batterifabriker som var och en väntas generera flera tusen nya jobb i själva fabriken, och drygt det tredubbla med underleverantörer och kringtjänster.

Teknikföretag är i stor utsträckning globala, många företag ingår i koncerner. Globala koncerner som valt att ha sitt huvudkontor i Sverige har en kontinuerlig

¹ Teknikföretagens medlemsundersökning om rekryteringsläget och efterfrågeutvecklingen på kompetens, jan 2022.

rörlighet av chefer och experter. Dessa verksamheter har stor betydelse för landets ekonomi och det blir till stor nackdel för Sverige om internationella experter väljer bort Sverige. Likaså är detta betydelsefullt för att de techbolag som etablerats senaste åren, och som ofta är så kallade "Born globals", ska kunna fortsätta sin resa i Sverige.

Teknikföretagens svar

Teknikföretagen hänvisar till Svenskt Näringslivs remissyttrande samt de förbehåll som Svenskt Näringsliv lyfter fram.

Övriga kommentarer

Certifieringssystemet

I betänkandet finns ett särskilt yttrande från Sveriges Ingenjörer rörande Migrationsverkets certifieringssystem för arbetstillståndsansökningar. I det särskilda yttrande menar Sveriges Ingenjörer att certifieringssystemets handläggningstid om tio dagar bäddar för rättsosäkerhet vid Migrationsverkets handläggning av arbetstillståndsansökningar. Tillsammans med bland annat Migrationsverket anser Teknikföretagen att Sveriges Ingenjörers påståenden saknar grund.

Teknikföretagen är själv en certifierad arbetsgivare hos Migrationsverket och bistår medlemsföretagen med arbetstillståndsansökningar inom ramen för certifieringen. Våra handläggare kontrollerar att samtliga arbetstillståndsansökningar är korrekta och rimliga. Vi ställer högre krav på ansökningar än vad som framgår av lagen, bland annat krav på kollektivavtal.

Vi bistår också företagen med rådgivning under tillståndsperioden, vilket borgar för rätt hantering även under anställningen. Genom att erbjuda medlemsföretagen en snabb hantering av arbetstillstånd står vi upp för den svenska modellen och svenska kollektivavtal samtidigt som vi säkrar medlemsföretagens kompetensförsörjning.

Certifieringssystemet säkerställer att företag med ekonomiska medel och återkommande behov kan få kompetensbehovet snabbt och smidigt tillgodosett utan att tumma på kvalitén i handläggningen av arbetstillståndsansökan. Anledning till att handläggningstiden är snabbare inom certifieringssystemet är att underföretagen redan på förhand har gått igenom en rigid förhandskontroll av Migrationsverket och att inlämnade ansökningar i de flesta fall är helt kompletta ansökningar. Den höga andelen kompletta ansökningar inom ramen för certifieringen illustrerar snarare att systemet fungerar och att det avlastar Migrationsverkets handläggning samt fackförbundens process kring det fackliga yrkandet.

Mot bakgrund av ovan delar därför Teknikföretagen utredningens slutsats om att certifieringssystemet inte behöver ses över.

Behov av en strategi för talangattraktion

Det är givetvis viktigt att stävja missbruk inom arbetskraftsinvandringen. Det ska vara ordning och reda och Sverige anseende ska vara högt. De flesta företag gör dock rätt för sig. Mot bakgrund av det ansträngda kompetensläget och de utmaningar Sverige står inför vill vi betona att Sverige kan göra mycket mer för att bli attraktivt för den utländska kompetens som arbetsmarknaden efterfrågar, till exempel ökad marknadsföring, mer effektivt mottagande, bättre omhändertagande av medföljandes kompetens och utveckling av statistik. Idag finns ingen tydlig riktning eller samordning för området internationell talangattraktion vilket vi ser som en nödvändighet för Sverige framgent.

Med vänlig hälsning

Anna Nordin
Arbetsrättschef

Maria Rosendahl
Näringspolitisk chef